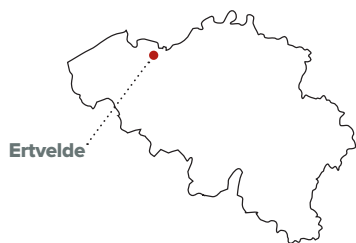

Steeds meer denken in protocollen

BEDRIJFSPROFIEL

eigenaren	Van Hyfte Iv v.l.n.r. Carlos, Jonas en Joris
aantal melkkoeien	260 stuks
rollend jaargemid.	11.454 4,32 3,44
aantal ha ruwvoer	65 ha hakselmais, 30 ha maaiweiden, 10 ha grasweiden
neventak	aardappelen

Sinds ze compact zijn gaan voeren, is de melkproductie van de 260 melkkoeien van Joris, Carlos en Jonas Van Hyfte uit Ertvelde alleen nog maar gestegen. Ruim 11.400 kg melken ze nu.

TEKST ANNELIES DEBERGH

In wintermodus is het bedrijf van de familie Van Hyfte in het Oost-Vlaamse Ertvelde nog niet helemaal. De laatste machines worden nog schoongemaakt na het voorbije teeltseizoen en vervolgens gestald in de nieuwe machineloods voor de winterslaap.

Het zijn niet alleen melkkoeien die de dag uitmaken op dit landbouwbedrijf. Naast de 260 stuks melkvee en bijhorend jongvee maken de broers Joris (61) en Carlos (58) en diens zoon Jonas (30) ook flink werk van aardappelen. Al blijft de droogte het meest memorabel bij een terugblik op de oogst 2018. 'We hadden dit jaar lang niet de gewenste opbrengsten, in deze regio heeft de droogte veel impact gehad op alle teelten', neemt Joris Van Hyfte het woord. De lage opbrengst gold voor de aardappelen, maar ook de maisoogst viel tegen. 'Gelukkig hadden we nog een flinke voorraad kuilvoer liggen en voeren we nog

steeds mais van de oogst van 2017. Pas in februari hoeven we met de nieuwe maiskuil aan de slag. Met wat rekenwerk komen we dit jaar wellicht geen voer tekort.'

Veel gebruik van genomstieren

De flinke kuilbulten op het erf getuigen van de flinke ruwvoedervoorraad. Nog twee extra kuilplaten komen er binnenkort bij om in extra opslag te kunnen voorzien. In de schuur zijn boxen gemaakt om de verschillende krachtvoergrondstoffen en mineralen op te slaan. Het mengen van de grondstoffen gebeurt nu standaard met de voermengwagen.

'We zoeken nog naar mogelijkheden om alle arbeid rondom het voeren nog beter te kunnen stroomlijnen. De krachtvoergrondstoffen van tevoren mengen vereenvoudigt het mengen van het totale rantsoen. Dat kan helpen als we in de toekomst meer met ex-

De 2x16 zij-aan-zij-melkstal staat haaks tegenover de ligboxenstal voor de melkkoeien

▲
Na twee weken krijgen de kalveren melk via de kalverdrinkautomaat

terne arbeid willen gaan werken', legt Jonas gedreven uit. De huidige melkveestapel van 260 stuks is goed voor een jaarproductie van 11.454 kg melk met 4,32% vet en 3,44% eiwit. 'De productie stijgt nog sinds we compact voeren en ook de winst door betere genetica zorgt voor een verdere toename van de melkgift.' De hoge melkproductie vindt Jonas positief, maar hij wil er graag nog hogere gehalten bij. 'In het verleden heb ik vooral op veel kilogrammen vet en eiwit geselecteerd. Nu verleg ik de focus wat meer naar de gehalten.'

Dat hoge producties kunnen samengaan met hoge gehalten, bewijst de favoriete Balistodochter van Jonas. Ze is geboren uit een embryo van CRV en combineerde 12.000 kg melk met 5,24% vet en 4,00% eiwit in haar tweede lactatie. 'Als één koe dat kan neerzetten, wil je graag streven naar meer van zulke koeien in de stal.'

Tussenkalf tijd van 385 naar 400 dagen

Behalve op melkproductiekenmerken let Jonas ook op uiergezondheid, kruisligging en kruisbreedte, en vruchtbaarheid bij de stierkeuze. Alle ingezette stieren zijn genoomstieren, de namen van de stieren houden ze niet meer bij. 'Vanaf het begin van het genoomtijdperk zijn we volledig op jonge genoomstieren overgegaan. We hebben altijd geloofd in de snelle vooruitgang van de genetica.'

Elk kalf wordt op genoomfokwaarden getest en elke vaars met een te lage NVI krijgt een embryo van CRV ingeplant. 'We zetten elk jaar ongeveer tachtig embryo's in. Elke vaars met minder dan 200 NVI krijgt een embryo, daarboven zetten we gesekest sperma in. Bij de koeien ligt de grens op 150 NVI, daarboven gebruiken we gesekest sperma, daaronder witblauwe kruisingsstieren.'

Waar de tussenkalf tijd voorheen op 385 dagen lag, gaat die stilaan richting 400 dagen. 'We kiezen er nu voor om de koeien wat later te laten kalven.' Dat levert wellicht ook hogere gehalten op, maar dat is volgens Jonas lang niet de voornaamste reden van de keuze om later te gaan insemineren. 'Met deze producties zien we de koeien niet vervetten en een iets langere tussenkalf tijd is in dat geval geen probleem.'

Alle inseminaties gebeuren nog stevast door de ki-dierenarts van CRV. 'Met een goede inseminator wil ik niet investeren in zelf insemineren.' Elke vrijdag worden koeien met meer dan 33 dagen na insemineren standaard gescand op dracht. 'Zo kun je heel kort op de bal spelen, want gemiddeld komen we daardoor op minder dan 42 dagen uit. Bij goed cyclerende koeien insemineer ik graag rond 100 dagen.'

Het melken neemt twee keer per dag tweeënhalve uur in beslag in de 2 x 16 zij-aan-zijmelkstal. De lange melktijd is voor een deel te wijten aan het handhaven van een vaste procedure bij het melken van de koeien. Zo wordt er altijd voorgedipt, voorgemolken en pas na een korte wachttijd het melkstel aangesloten. Na het melken wordt er ook weer gedipt. 'We vinden het belangrijk om goed te melken en houden vast aan die volgorde tijdens het melken.'

Hogere opname dankzij compact voeren

Er wordt ook standaard met twee man gemolken. Melkbaarheid vormt inmiddels wel een aandachtspunt bij de stierselectie. 'Het is niet fijn wanneer door één moeilijker te melken koe het ritme van melken verstoord geraakt. Melksnelheid is nu een aandachtspunt bij de keuze van stieren', vertelt Jonas.

Sinds het in gebruik nemen van de nieuwe melkveestal zijn de koeien in twee groepen gehuisvest met een hoogproductieve en een laagproductieve groep. Daarbij werd er resoluut voor gekozen om af te stappen van individueel krachtvoer. 'Ik wilde bewust zonder krachtvoerautomaten werken om pensschommelingen door de sporadische krachtvoergiften te voorkomen.' Het gevolg is dat er met een tmr-rantsoen wordt gewerkt, waarbij het rantsoen van de hoogproductieve groep amper afwijkt van dat van de laagproductieve groep. Wisselen van groep is maatwerk en gebeurt bij melkproducties variërend van 30 tot 35 kg melk.

Het tmr-rantsoen bevat 23 kg mais, 13 kg perspulp, 20 kg nat gras, 4,9 kg eiwitkern, 0,4 kg geplette gerst, 1,6 kg maismeel, 400 gram bestendig vet en 100 gram mineralen. Het rantsoen voor de laagproductieve groep bevat vier procent meer graskuil. Het rantsoen wordt daarbij aangelengd met 10 tot 11 liter water per koe. 'Sinds we compact zijn gaan voeren, merken we dat de koeien alles nog beter opnemen. We voeren in verhouding tot de productie goedkoop en kunnen persistenter melken. Uiteindelijk is er maar één doel: dat is zo goedkoop mogelijk een liter melk produceren.'

Biest pasteuriseren voorkomt ziektes

Veel aandacht gaat uit naar de koeien die opstarten na kalven. Op dat punt spreekt Carlos Van Hyfte bijna over maatwerk. De verse koeien blijven op stro gehuisvest kort na kalven. 'Dat doen we tot we merken dat pasgekalfde koeien goed zijn gestart. Bij de ene koe is dat al na enkele uren, andere doen daar drie dagen of zelfs een week of meer over. De opstart is cruciaal, daar hechten we veel belang aan.'

Naast de melkstal zijn er separatiemogelijkheden met toegang tot een ruime strobox en ook een aparte ruimte met enkele ligboxen. De kleine ligboxenruimte komt onder meer van pas voor het afremmen van de melkproductie bij het droogzetten van koeien of bij de wekelijkse bedrijfsbezoeken van de ki-dierenarts voor de vruchtbaarheidbegeleiding. 'Je kunt er makkelijk koeien even apart zetten. En eigenlijk wordt dat hok ook veel meer gebruikt dan de behandelstraat.' Daar staat nu de weegapparatuur voor het wegen van de uitstootkoeien bij verkoop. 'Geen koe vertrekt nog zonder dat ze eerst wordt gewogen.'

Vaste protocollen vormen steeds meer de basis voor het uitvoeren van werkzaamheden bij de familie Van Hyfte. Zo krijgen vaarskalveren bij de geboorte standaard vier liter biest, waarvan het gehalte aan immunoglobulinen eerst werd getest met de refractometer. 'De biest wordt gepasteuriseerd en ingevroren om voortdurend over voldoende goede biest te beschikken. Op deze manier willen we ziektes als para-tbc geen kans geven', vertelt Jonas. Na de biestperiode krijgen de kalveren kunstmelk in een opvallend hoge concentratie van 185 gram poeder per liter. 'Kalveren krijgen zo snel mogelijk zes liter kunstmelk per dag. Na veertien dagen gaan ze naar de kalverdrinkautomaat, waar ze opbouwen naar acht liter kunstmelk.'

Kalveren krijgen standaard een vaccin tegen pinkengriep en worden op een leeftijd van drie weken preventief tegen coccidiose behandeld. Bij de koeien omvat het vaccinatieschema enkel een driemaandelijke vaccinatie tegen mastitis. 'Het kost wel wat, maar mastitis pro-

beren we zoveel mogelijk uit te sluiten', vertelt Jonas. Om de uiergezondheid op peil te houden is er veel aandacht voor een goed ligbed. De dikke fractie mest in de ligboxen wordt daarom onder meer aangevuld met perliet om voldoende droog in de boxen te gaan. Elke vier dagen krijgen de boxen een nieuw laagje.

▲ De krachtvoergrondstoffen worden nu vooraf gemengd met een voorraad voor enkele dagen

Investeren in nieuwe mestscheider

Een geplande investering voor de toekomst is een nieuwe mestscheider met verbeterde perstechniek voor een drogere dikke fractie. 'Ik merk dat de zeven in de huidige mestscheider toch te onderhoudsgevoelig zijn. Juist daarom overweeg ik om in de toekomst eerder in een rollenpers te investeren', aldus Jonas.

Het open vizier waarmee deze jonge veehouder onderneemt, typeert hem wel. Hij heeft zich zichtbaar al georiënteerd op de verschillende types mestscheiders en gaat binnenkort bedrijven bezoeken. 'Dat systeem is duurder, maar minder onderhoudsgevoelig en kan eventueel ook met andere strooiselsoorten overweg.' Groei-plannen voor de toekomst zijn nog niet meteen aan de orde, maar de jonge ondernemer is wel zoekende. 'Eerst wil ik ervoor zorgen dat alles goed op punt staat.'

Fotoreportage Van Hyfte Iv

Compact voeren is een van de belangrijke keuzes die de familie Van Hyfte de afgelopen jaren heeft gemaakt. Meer beeld van hun bedrijf is te vinden via onderstaande link.

▶ Foto en film op veeteelt.nl